

QUESTIONS OBERTES

UN GOIG QUE PODRIA TENIR MÉS ALEGRIA

Els premis literaris constitueixen una curiosa experiència, tant per als autors afortunats com per als que han conegut l'eliminació. I fins i tot per al públic atent a aquestes manifestacions de l'esperit; parlo, és clar, dels exemples que podem estudiar de més a prop.

Els escriptors que no han merescut l'aprovaçió d'un jurat veuen amb estupor que les seves obres s'han gastat irremediablement, fins al punt que l'opció era, de bon principi, dramàtica: guanyador, finalista o fracàs absolut. Entre nosaltres, una obra presentada a concurs que no s'hagi classificat en els dos únics primers llocs (amb una diferència abismal entre l'un i l'altre), té moltíssimes probabilitats d'acumular oblit en un calaix, pels anys dels anys. Això és més sorprenent, si considerem que els editors mostren ara, per fortuna, una empena realitzadora que els fa tenir més projectes que no obres disponibles.

Els autors premiats coneixen una altra mena d'estupor. Tot just en el punt d'allò que sembla un gran èxit en la seva carrera — o vocació, amb una modèstia més adequada a les nostres realitats — s'adonen d'un moviment general de recul. Podríem dir que els guanyadors són observats amb uns binocles al revés, per empetitir-los, i que un sospir d'alleujament gairebé entela els vidres quan ell apareix insignificant i disminuït al fons de l'ocular. Per què es produeix, aquest fenomen? Suposo que la causa radica en l'estalvi d'esforç que suposen els tòpics i les idees fetes, i en un cert sentiment destructor que sovint girem contra nosaltres mateixos. És còmode de tenir per segur que els primers de classe són una colla d'infelïços, que les distincions són donades, precisament, a qui menys les mereix, i que ascendir significa enfilar-se a cops de colze; segons aquesta visió adormidora, el veritable talent és anònim, callat, sofert i eternament ignorat o conegut molt a la llarga. En el fons, tots sabem que això és tan sols una petita part de la veritat, però ens deixa ample marge d'esperança egoïsta.

El cas és que l'autor premiat descobreix de seguida que la seva contribució al benestar general és més efectiva en la mesura en què la seva obra confirmi les limitacions que, prèviament, se n'esperaven. Hi ha una falsa compunció que es repeteix a dates fixes: esperem que els concursos donin les grans obres desitjades, però ens sentim alegrement confirmats i segurs quan podem dir que hem fallat una vegada més.

En tot això hi ha, per torna, una desoladora falta de picardia. En comparació de la propaganda que mereixen els premis d'un altre clima cultural — una propaganda, diríem, de mena inflacionista —, nosaltres ens ajupim al paper de parent

pobre (i espavilat; això, sí!) sense que ningú ens hi obligui gaire. Un grup selecte i benemèrit de gent nostra ha sabut dotar esplèndidament uns premis, amb tanta munificència, que podem celebrar una festa literària com no n'hi ha cap més a la península, i ben poques — si alguna pot comparar-s'hi — a Europa o a Amèrica. Val la pena, doncs, que ens esforcem a reconèixer-li tota la importància que realment té, i que la projectem amb grandesa de cara al futur, perquè el valor del que fem ara, cadascun de nosaltres, no es podrà establir exactament fins d'aquí a molts, molts anys. — PERE CALDERS.

BIBLIOGRAFIA CATALANA RECENT

JOSEP M. BENET I JORNET: *Una vella, coneguda olcr.* — Barcelona, Editorial Occitània, 1964. 50 pàgs. (El Barret de Danton, 2).

JOAN BROSSA: *Teatre de... Gran guinyol. - Aquí al bosc. - El bell lloc. - La jugada. - La xarxa.* — Barcelona, Editorial R. M. [1964]. 128 pàgs.

ALDO BRUNETTI: *Joana d'Arc.* [Traducció de Rosa Traveria i Màrius Lleget]. — Barcelona, Editorial Bruguera [1964]. 256 pàgs. il.

JEAN DE BRUNHOFF: *Babar en globus.* [Traducció de Carles Riba]. — Barcelona, Aymà, S. A., editora [1964]. 28 pàgs.

JEAN DE BRUNHOFF: *El coronament de Babar.* [Traducció de Carles Riba]. — Barcelona, Aymà, S. A., editora [1964]. 28 pàgs.

Cançons de tramuntana. Recollides i adaptades per J. M. i X. Cirera. — Hospitalet, Editorial Nova Terra, 1964. 70 pàgs. (Col·lecció Esplai).

FRANCESC CANDEL: *Els altres catalans.* [Traduït del castellà per Ramon Folch i Camarasa]. 4.ª edició. — Barcelona, Edicions 62 [1964]. 360 pàgs. (Col·lecció A l'abast, 13).

J. CARDLIN: *Laics de primera línia.* [Traductors Josep Ruaix i Jordi Planes]. — Barcelona, Editorial Estela, S. A. [1964]. 236 pàgs. (Concili Vaticà II, 11).

El carrilet valent. Il·lustracions: ELSIE DARIEN. Textos: MAGI TERRADES. — Barcelona, Lito, S. A. [1964]. 28 pàgs.

Cavall fort, 33.

Colesterol. — Barcelona, Societat Catalana de Biologia, 1964. 58 pàgs. (Col·loquis, I).

JOAN COLOMINES I PUIG: *Dos llibres. Suburbis. Cançons al meu país.* — Sassari [1964]. 94 pàgs.

Concili, avui, 9.